

GOSPODARSTVO KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE U 2010. GODINI

Poslovnu 2010. godine karakterizira oporavak tržišta Europske unije, E-27 sa rastom BDP od 1,8% prosječno (-4,2% u 2009.g.). Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri hrvatskih poduzetnika imali su nakon negativne u 2009. godini, pozitivne stope rasta i to: Italija 1,0% (-5,1%), Slovenija 1,1% (-8,1%), Njemačka 3,5% (-4,7%) i Austrija 2,0% (-3,8%).

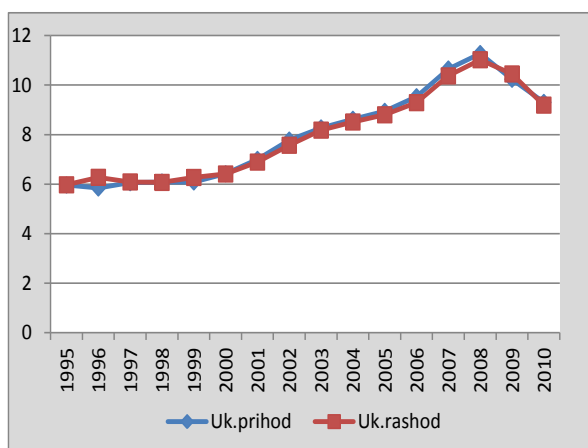
Povećanje gospodarskih aktivnosti kod glavnih vanjskotrgovinskih partnera povećalo je potražnju za hrvatskim robama, time je rastao izvoz za 6%, uz pokriće uvoza izvozom od 58,9% (49,5% u 2009.), što je usporilo pad BDP na stopu od -1,2% (-5,8%), dok smanjenje domaće (osobne) potražnje od 0,9%, pad investicija od 11,3%, pad državne potrošnje za 0,8%, visoka stopa registrirane nezaposlenosti od 17,4, stanje unutarnje nelikvidnosti i vanjskog duga uz inflaciju od svega 1,1%, zadržavanje politike stabilnog tečaja mjerama monetarne politike NBH, dvostruki deficit proračuna središnje države i tekućeg računa platne bilance, unutarnji su razlozi na nacionalnom planu koji upućuju na činjenicu da je domaća potrošnja veća od domaće proizvodnje, a nije financirana iz novostvorene dodane vrijednosti, što je u osnovi ograničavajući element rasta BDP.

Makroekonomsko okruženje za poduzetnike čije se poslovanje odvijalo u uvjetima krize na nacionalnoj razini rezultiralo je padom gospodarskih aktivnosti mjereno padom ukupnih prihoda za 2,9% u odnosu na 2009. godinu, gdje gospodarstva u 14 županija bilježe manjak prihoda i negativan financijski rezultat od 1.663 milijuna kuna.

Trend poslovanja gospodarstva na području Koprivničko-križevačke županije ne korespondira u potpunosti kretanjima na državnoj razini.

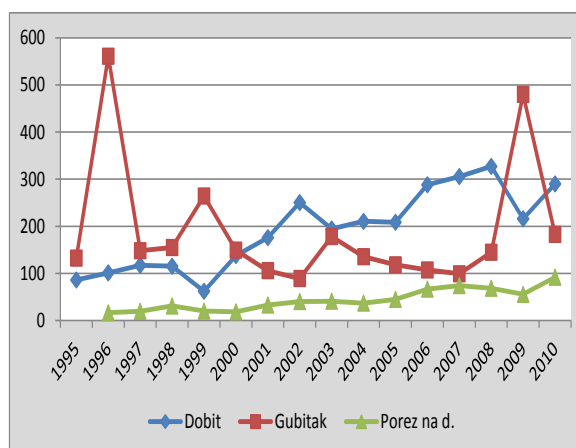
Konsolidirani poslovni rezultat trgovačkih društava je pozitivan, sa ostvarenom dobiti razdoblja od 44 milijuna kuna. U 2010. godini šest županijskih gospodarstva i grada Zagreba posluju pozitivno.

Graf 1.
Trend kretanja ukupnih prihoda i rashoda trgovačkih društava u razdoblju od 1995. do 2010. godine na području Koprivničko-križevačke županije u milijardama kuna

Izvor: Fina

Graf 2.
Trend kretanja dobiti, gubitka i poreza na dobit trgovačkih društva u razdoblju od 1995. do 2010. godine na području Koprivničko-križevačke županije u milijunima kuna

Izvor: Fina

Na području Županije posluje 1361 trgovačko društvo, koja unatoč padu potražnje za robama i uslugama od 7,3%, realiziraju dobit razdoblja od 229 milijuna kuna (rast od 7,4%), dok su gubici u poslovanju, nominalno 184 milijuna kuna, niži za 65,6%.

U trgovačkim društvima radi 17.632 osobe (2,1% udjela zaposlenih u RH, pad broja zaposlenih od 2,8%).

Statistički udjel u broju poduzetnika koji posluju sa dobiti viši je od nacionalnog prosjeka (57,5%), naime 890 poduzetnika (65,4%) poslovalo je pozitivno, dok 471 poduzetnik evidentira poteškoće u poslovanju i gubitak (34,6%).

Pokazatelji gospodarstva županije – rang i udjel na nacionalnoj razini

Tablica 1.

Pokazatelj	Koprivničko-križevačka županija		Učešće u RH u %
	broj / vrijednost u kn	rang	
Broj poduzetnika	1.361	18	1,4
Broj zaposlenih	17.632	11	2,1
Ukupni prihod	9.301.715.000	10	1,6
Dobit nakon poreza	228.694.000	14	0,8
Gubitak nakon poreza	184.332.000	18	0,6
Neto dobit	44.361.000	6	2,65

Izvor: Fina

Pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2010. godini, promatrano za sve gospodarske djelatnosti kumulativno, upućuju na zaustavljanje negativnih kretanja u 2009. godini, posebno u dijelu profitabilnosti poslovanja, konsolidirane neto dobiti (rang 6/21, učešće u RH od 2,65%) uz istu poziciju u ostvarenim prihodima (rang 10/21, učešće u RH od 1,6%).

Elementi broja poduzetnika (rang 18/21) svrstavaju gospodarstvo Županije u najmalobrojnije, koje zajedno sa obrtnicima ima 2825 (obrt 1464) gospodarskih subjekata u kojima ukupno radi 21.308 osoba, sa učešćem od konstantnih 2,1% u RH za trgovačka društva, dok u obrtu se bilježi pad broja obrtnika i zaposlenih.

Županijsko gospodarstvo po djelatnostima

Osnovna djelatnost županijskog gospodarstva je prerađivačka industrija sa 260 društava koja realiziraju 4,64 mlrd. prihoda (49%), zapošljavaju 9.967 djelatnika (56,5% osoba), izvozno je orijentirana sa udjelom u ukupnom izvozu od 87% (rast od 4,8%) i suficitom u robnoj razmjeni.

Mjereno ukupnim prihodom na domaćem tržištu bilježe pad potražnje za robama i uslugama od 6,5%, a unatoč rastu profitabilnosti od 7,8% i padu gubitaka od 72,15%, konsolidirano djelatnost ima neto gubitak od 7,1 milijun kuna.

Gubitak generiraju srednje veliki poduzetnici (70,5 milijuna kuna) i mali poduzetnici (24 milijuna kuna), dok veliki poduzetnici ostvaruju neto dobit od 86,5 milijuna kuna.

Trgovačka djelatnost kojom se bavi 467 trgovačkih društava, zapošljava 3.235 osoba (-2,2), ostvarila je 2,72% manji ukupan prihod (2.746 mil. kuna), te poslovala pozitivno, sa neto dobiti od 30,4 milijuna kuna.

Poljoprivredna djelatnost, kojom se bavi 98 trgovačkih društava, zapošljava 480 osoba (-9%), ostvarila je 2,6% manji prihod (550 mil. kuna), te je poslovala pozitivno sa neto dobiti od 7,8 milijuna kuna.

Građevinska djelatnost kojom se bavi 152 društava, zapošljava 1.483 osoba (-16,7), ostvarila je 30,3% manji prihod (536 mil. kuna), te poslovala pozitivno sa neto dobiti od 5,7 milijuna kuna.

Sva područja djelatnosti konsolidirano su poslovala pozitivno, osim djelatnosti rudarstva i vađenja (gubitak od 10,6 milijuna kuna), prijevoz i skladištenje (gubitak od 4,3 milijuna kuna), te ugostiteljska djelatnost (gubitak od 1,8 milijuna kuna).

Županijsko gospodarstvo po veličini

Koncentracija poslovanja poduzetnika u Republici Hrvatskoj je u Zagrebu sa 33% poduzetnika, 50% prihoda i dobiti i imovine, tako i na prostoru Županije 54,7% prihoda i 58,9% dobiti poduzetnici realiziraju u županijskom središtu, Gradu Koprivnici.

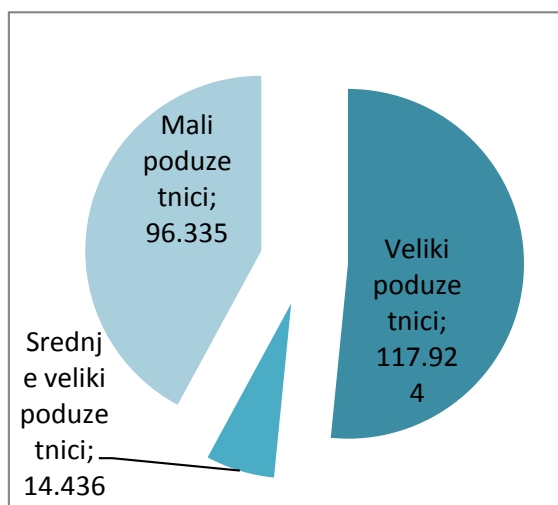
Gospodarske aktivnosti disperzirane su iznimno u dva ili više grada na prostoru pet Županija, a posebno u Istarskoj županiji gdje se ostvaruje uravnoteženi razvoj.

Druga karakteristika je snažan utjecaj velikih poduzetnika (8 trgovačkih društava) na ukupan financijski rezultat svih poduzetnika. U 2010. godini 7 od 8 velikih poduzetnika poslovalo je pozitivno (konsolidirana neto dobit od 115 milijuna kuna) od kojih je pet najvećih imalo ukupan prihod od 4.369 milijuna kuna (47%). Zapošljavaju 7.606 osoba (-6,6%) sa ukupnim prihodom od 4.861 milijun kuna od kojih je svaka peta kuna zarađena na izvoznim tržištima.

Mali poduzetnici brojčano čine većinu od 98,2% svih društava, zapošljavaju 8.189 osoba (+2,6%). Na tržištu realiziraju 35% ukupnih prihoda (3.347 mil. kuna, rast od 1%) od čega na vanjskim tržištima 359 mil. kuna (rast od 53%), te posluju na granici rentabiliteta, konsolidirano gubitkom od 102 tisuće kuna.

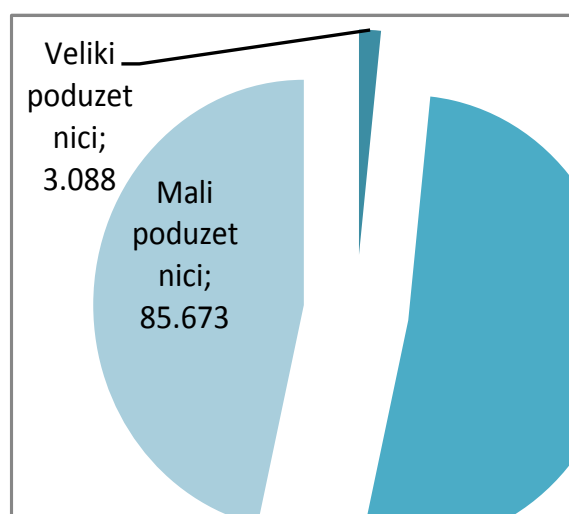
Srednje veliki poduzetnici, njih 17, zapošljavaju 2.192 osoba (-8,1%), realizirali su 1.260 milijuna kuna ukupnih prihoda, sa padom prodaje od -19,4%, što je utjecalo na znatan rast gubitka od 105%, nominalno na 95,6 milijuna kuna, te konsolidirano gledano poslovanje je negativno sa neto gubicima od 81 milijun kuna.

Graf 3.
Dobit nakon oporezivanja prema veličini poduzetnika u 000 kn

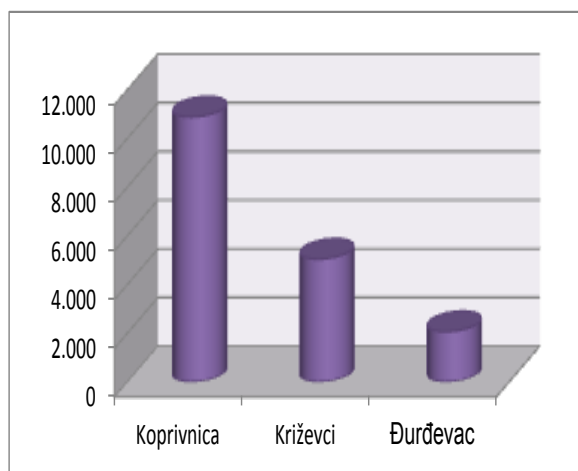
Izvor: Fina

Graf 4.
Gubitak nakon oporezivanja prema veličini poduzetnika u 000 kn

Izvor: Fina

Graf 9.
Broj zaposlenika po bivšim općinama sa stanjem 31.12.2010.

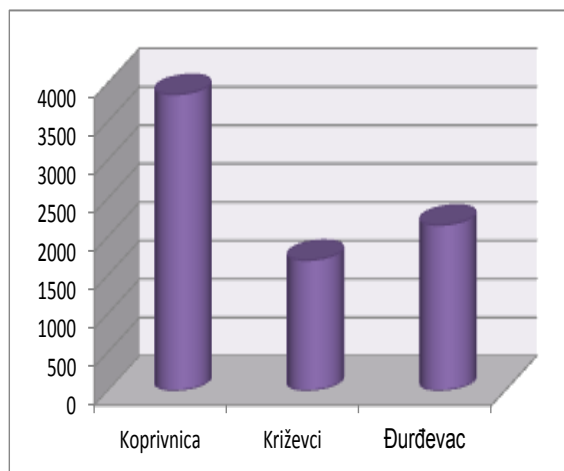
Izvor: Fina

Tablica 4.
Broj zaposlenika po bivšim općinama sa stanjem 31.12.2010.

Bivša općina	broj radnika	udio u %
Koprivnica	10.879	60%
Križevci	5.044	28%
Đurđevac	2.064	11%
UKUPNO	17.987	100,00

Izvor: Fina

Graf 10.
Broj nezaposlenih po bivšim općinama sa stanjem 31.12.2010.

Izvor: Fina

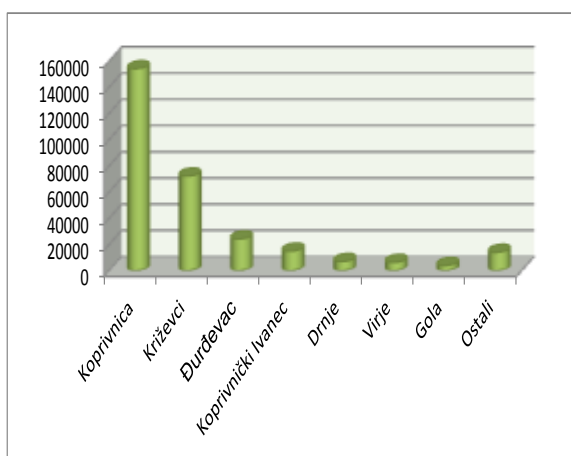
Tablica 5.
Broj nezaposlenih po bivšim općinama sa stanjem 31.12.2010.

Bivša općina	broj radnika	udio u %
Koprivnica	3851	50%
Križevci	1696	22%
Đurđevac	2153	28%
UKUPNO	7700	100,00

Izvor: Fina

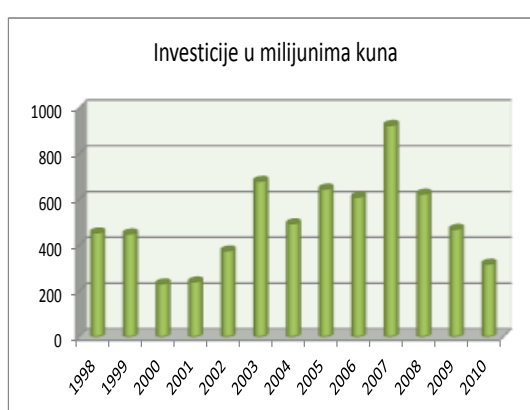
Investicije Trgovačkih društava u 2010. godini

Graf 11.
Investicije u novu dugotrajnu imovinu po JLS

Izvor: Fina

Graf 12.
Trend investiranja u milijunima kuna

Izvor: Fina

Od 2007. godine realni sektor smanjuje ulaganja u dugotrajnu imovinu sukladno vlastitim mogućnostima investiranja. Poduzetnici sa sjedištem u Gradu Koprivnici i Križevcima nositelji su razvoja u 2010. Godini.

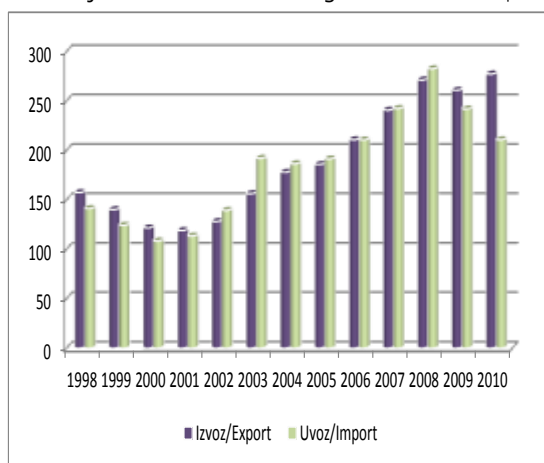
Vanjskotrgovinska razmjena

Smanjenje domaće potražnje izazvane smanjenjem potrošnje, usmjerava konkurentni dio županijskog gospodarstva na vanjska tržišta, gdje uslijed gospodarskog oporavka raste potražnja, posebno na tradicionalna tržišta EU.

Gospodarski subjekti realizirali su izvoz u vrijednosti 277 milijuna USD, sa rastom od 31,5%, dok se je uvoz smanjio za 13%, sve na ukupno nižoj vanjsko trgovinskoj razmjeni za 3% u nominalnom iznosu od 488 milijuna USD.

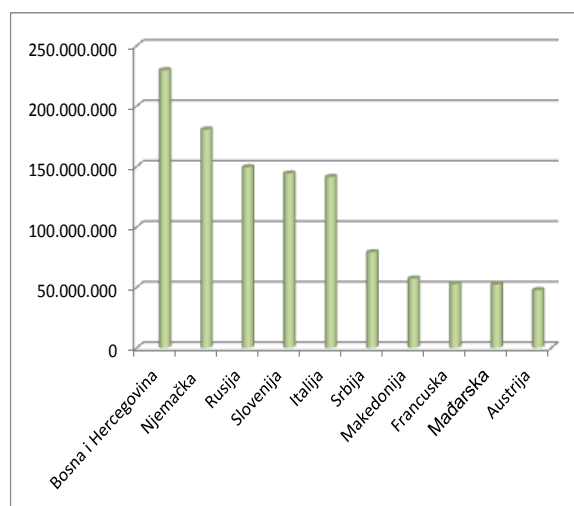
Graf 13.

Vanjskotrgovinska razmjena gospodarskih subjekata na području Koprivničko-križevačke županije u razdoblju od 1997. do 2010. godine u mil. US\$

Graf 14.

Najveća izvozna tržišta u 2010. godini (u kunama)

Izvor: Fina

Tablica 6.

Vanjsko-trgovinska razmjena gospodarskih subjekata na području Koprivničko-križevačke županije u razdoblju od 1997. do 2010. godine

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
IZVOZ	157,6	140,3	121,8	119,2	128,25	156,38	178,09	185,97	211	240,89	271,41	261,04	277,43
UVOZ	141,4	124,4	108,6	113,56	139,49	192,23	186,7	191,54	210,84	242,61	282,7	242,04	210,95

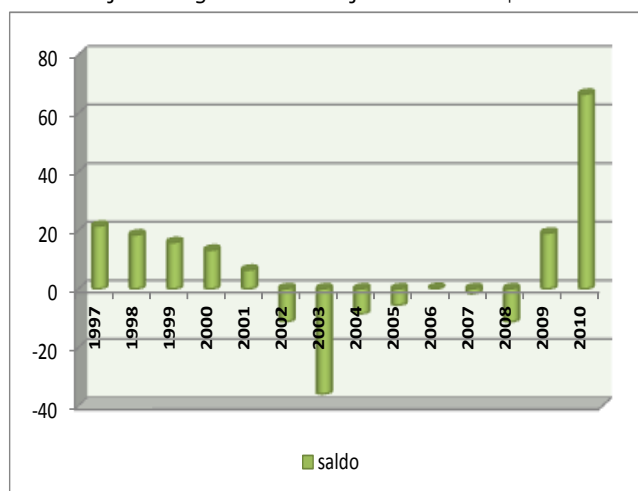
Izvor: Fina

Najznačajnije izvozne djelatnosti po područjima NKD-u u 2010. godini:

1. Proizvodnja prehrambenih proizvoda	135.270.221 US\$
2. Prerada i konzerviranje voća i povrća, d.n.	122.254.998 US\$
3. Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	32.803.270 US\$
4. Proizvodnja papira i proizvoda od papira	27.031.351 US\$
5. Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osi	19.930.109 US\$

Saldo vanjsko trgovinske razmjene od 67 milijuna USD najviši je promatranom razdoblju od 1997. do 2010. godine.

Graf 15.
Saldo vanjsko - trgovinske razmjene u mil. US\$

Izvor: Fina

Najznačajniji izvoznici:

Podravka d.d. Koprivnica
Hartmann d.o.o. Koprivnica
Belupo d.d. Koprivnica
ITS-RB d.o.o. Križevci
Danica d.o.o. Koprivnica
Rasco d.o.o. Kalinovac
Fugoplast d.o.o. Gola
Friš d.o.o. Križevci
Sloga obuća d.o.o. u stečaju Koprivnica
Ljekovito bilje d.o.o. Budančevica

Tablica 7.
Saldo vanjsko - trgovinske razmjene u mil.US\$

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Saldo	18,4	15,8	13,2	6,4	11,24	-35,92	-8,56	-5,57	0,15	-1,72	11,29	19	66,95

Izvor: Fina

Zaključna razmatranja

Za razliku od ukupnog gospodarstva Hrvatske, 2010. godina bila je puno uspješnija od 2009. godine, za poduzetnike Koprivničko-križevačke županije.

Ostvarena je neto dobit od 44,4 milijuna kuna (na nivou RH gubitak od 1,7 milijardi kuna), suficit vanjskotrgovinske razmjene od 536 milijuna kuna (na nivou RH suficit od 1,4 milijarde kuna), sve u uvjetima niske razine gospodarske aktivnosti na domaćem tržištu uz smanjenje prometa od 7,3% i smanjenje zaposlenosti od 2,8%.

Osnovne karakteristike poslovanja poduzetnika sadržane su u povećanju ekonomičnosti i rentabilnosti prometa, povećana je imovina i kapital, dok su koeficijenti likvidnosti i nadalje niski i na razini stanja nelikvidnosti kao i na nivou Republike Hrvatske.

Na financijske podatke o poslovanju poduzetnika i nadalje će utjecati poslovanje velikih trgovačkih društava, gospodarski je dominantna uloga poduzetnika u županijskom središtu, a kontinuirano najznačajnije djelatnosti su prerađivačka industrija, trgovina i građevinarstvo.

U razdoblju od 01. do 30.06.2011.godine gospodarstvo Koprivničko-križevačke županije se opravlja, te se procjenjuje kako će 2011. godina obilježiti izlazak iz krize.

U proteklih šest mjeseci 2011. godine broj zaposlenih je povećan za 3,52%, prihodi od prodaje u zemlji veći su za 3,6%, prihodi od prodaje u inozemstvu za 20%, vrijednost realiziranih investicija viša je za 19%, standard zaposlenih za 2%, sve u odnosu na isto razdoblje 2010. godine.

Stanje nelikvidnosti i nadalje ostaje kao ograničavajući faktor rasta u sektoru realne ekonomije, sadržan je u rastu zaliha za 2%, rastu potraživanja od kupaca za 8,6% i rastu obaveza prema dobavljačima za 6,5%.

Investicije i izvozna opredijeljenost konkurentnog dijela gospodarstva Koprivničko-križevačke županije, uz državnu ekonomsku politiku koja će utjecati na smanjenje nelikvidnosti na domaćem tržištu, uz provođenje izvozno orijentirane monetarne politike u narednom razdoblju, u bitnome će odrediti mogućnosti stope rasta kako regionalnog tako i nacionalnog realnog sektora, time i dinamiku novog zapošljavanja iz čega proizlaze ukupne perspektive društva u cjelini.

Klasa:402-01/11-01/109

Urbroj: 2137/1-04/01-11-5

Koprivnica, 11. listopad 2011.

**Pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo i
komunalne djelatnosti Koprivničko-križevačke
županije**

Marijan Štimac, dipl.oec.